

אונה ברי, אדי שלו ואלי ברקת זה הזמן לייצר גורילות

מפעל טבע
בכפר סמא

תצלום: ניר כפיר

**מדוע לא ניתן לבנות על בסיס המוח הישראלי יותר
תאגידים בינלאומיים גדולים, כאלה הרוכשים חברות
בעצמם ולא נרכשים שנים ספורות לאחר הקמתם? מתי
תהיה לנו טבע ישראלית נוספת או אפילו נוקיה?**

ולא לחברות טכנולוגיות רכיילאומיות. לטעמנו, ראוי לבחון ברצינות מכירת חב' רות מגובות בקרנות הון סיכון לקרנות פרייווט אקוויטי, אשר עשויות לתת לחברות את הנסיקה הנדרשת. שוק זה טרם הוכיח את עצמו, אך נראה בעל פוטנציאל.

כדי לבנות תעשיית ידע איתנה בישראל, יש לשפר גם את מיומנויות הניהול. המסורת הניהולית בישראל מתפתחת לאטה, בעוד שהגלובליזציה מציבה דרישות תחרותיות מול מצבורי כוח אדם ניהולי ממיטב מסלולי ההכשרה וממיטב החברות המצליחות. הזמן עושה את שלו וניכר שיפור בניהול, אבל ראוי לקלוט כאן מנהלים מוכשרים מחברות בחו"ל ולשפר את היכולות הניהוליות.

ישראלים מהווים מקור שני, לאחר ההודים, בניהול בכיר בארה"ב. בנוסף, בניית דירקטוריונים איכותיים הכוללים זרים וישראלים, יכולים לתת משותב להנהלות של חברות יש ראליות ולשפר את ביצועי ההנהלות. שיפור יכולת הניהול בחברות מחייב שיפור ביכולת הביצוע. חברות מצליחות ממנפות רעיון לעסק ודואגות שבסופו של דבר הייצור והפרייה הבינלאומית יביאו את הרווח לישראל. לבסוף, לישראל אסור להתעלם מהכוחות הגלובליים העולים ועליה להגדיר מחדש את יכולתה התחרותית מול סין והודו, בנוסף ליכולת התחרות של ישראל בשוקים המערביים. אתריות המדינה היא לעבות את מעגלי ההכשרה המקצועית ההשכלה הגבוהה, כמו גם לאפשר תשתית עסקית יעילה להרחבת מרכזי התפעול של חברות ישראליות.

פיתוח תעשיית טכנולוגיה שכזאת תיצור מקומות עבודה נוספים למשק הישראלי, תעודד צמיחה ופריון, תיצור תשתיות כלכליות איתנות ובסופו של דבר בתשית איתנות כלכלית רחבה יותר לדור הבא.

ד"ר ברי היא יו"ר איגוד קרנות הון סיכון (IVA) ומכהנת גם כשותפה עצמאית בקרן הון סיכון ג'ימיני; שלו הוא שותף מייסד ומנהל של ג'יניס פרטנרס; ברקת הוא שותף מייסד ומנהל BRM קפיטל. השלושה הם יושבי ראש ועדת ההי"טק השנתית של IVA, שתפתח ביום ראשון

מאשר בגרמניה, אבל בסופו של יום אנחנו לא מייצרים מספיק חברות גדולות כתוצאה מיזמות. זה נכון שחלק מהתעשייה המסורתית בישראל לא יכולה לייצר חברות ענק כגון יצרנית רכב, הדורשות קרבה לשוקים ועלויות ייצור עצומות. ואולם, בתעשיות אחרות עלויות התפעול נמוכות יותר והמרחק מהשוקים בעידן הכפר הגלובלי אינו מהווה מכשלה.

ולכן, השאיפה היא שהיזמות בישראל תשתפר ביכולת הביצוע ויישום הרעיונות, כדי לבנות תעשיית הייטק לטווח ארוך. שיתופי פעולה בין הממשלה למגזר הפרטי יכולים להפוך את ישראל ליעד אטרקטיבי לחברות ענק מקומיות, המעוניינות להקים מפעלים לייצור תרופות, ציוד תקשורת, שבבים ומוליכים למחצה, כמו גם להשביח את ציוד. הרבר יאפשר שימוש בכוח האדם הטכנולוגי המוכשר לשירות בצה"ל ואין לו תעסוקה יצרנית לאחר השירות, כוודאי לא בפרייה. יוזמות מסוג זה עוברות מצדן בטייוואן, פינלנד ואירלנד, ואין סיבה מדוע לא יעברו גם בישראל.

לקרנות הון סיכון תפקיד חשוב במהלך זה, אך נדרשים גם כלים פיננסיים משלימים. המבנה הפיננסי של קרנות הון סיכון קוצב את משך זמן ההשקעה של הקרנות בחברות ל-5 ל-10 שנים. מעבר לכך, צריכות הקרנות לממש את השקעתן ולהחזיר את ההשקעה ברווח למשקיעיה. הקרנות משקיעות משלב ה"פרה-סיד" ברעיונות עם פוטנציאל צמיחה גדול. בהמשך, משקיעות הקרנות בחברות בעלות סיכוי גבוה למינוף. לאחר שהחברות מבשילות, נדרשות הקרנות למכור את חברות הפרטנוליו ברווח.

בעבר היו ההנפקות בנאסד"ק לפתרון המועדף על קרנות, שכן מכפילי הרווח היו גבוהים בממוצע מהמכפילים, שהתקב"ל ברשימות של החברות המצליחות. כיום הצטמצם מספר ההנפקות בנאסד"ק. כל הניפקה מחייבת עמידה כסטנדרטים מחמירים של הכנסות, צמיחה ושקיפות, ונוספות לכך עלויות ארמיניסטרטיויות שנתיות גבוהות. השוק הציבורי האלטרנטיבי בבריטניה אינו חלופה לנאסד"ק. הוא מיועד במבנה ובמבנה הבנקאות סביבו לסחורה בתצורת מקומית,

לתעשיית ההייטק בישראל יש מוניטין מצוין בשוק העולמי. מאות חברות סטארט-אפ הפועלות במדינה ועשרות אחרות המוקמות מדי שנה, הפכו אתנו למקור היוזמות הטכנולוגיות המוביל בעולם מחוץ לארה"ב.

זו בוודאי הסיבה שמדי שנה מבקשות ענקיות בינלאומיות כגוגל, סיסקו, מיקרוסופט, אינטל, IBM ורבות אחרות לשים את ידן על טכנולוגיות ישראליות, צעירות ומהפכניות. ב-2006 רשמה תעשיית הסטארט-אפים המרומית שיא "רייטינג" במונחים בינלאומיים, כאשר תאגידים בינלאומיים שילמו קרוב ל-3 מיליארד דולר תמורת עשרות חברות טכנולוגיות ישראליות פרטיות.

מספרים אלה מסבים מידה של נחת לקרנות הון סיכון - הממננות העיקריות של תעשיית הסטארט-אפ בישראל. על הצלחות רושמות הקרנות רווחים מכפילים יפים, אך מרוב בהצלחות שהשפעתן המשמעותית על התוצר של המשק היא חריפה.

ועל כן, לא ניתן להתחמק מהשאלה מדוע חיי המדף של יזמות ישראלית הם קצרים כל כך. מדוע לא ניתן לבנות על בסיס המוח הישראלי יותר תאגידים בינלאומיים גדולים, כאלה הרוכשים חברות בעצמם, ולא נרכשים שנים ספורות לאחר הקמתם. הטענה שישראל על שבעה מיליון אורחיה היא פסיק בכלכלה העולמית היא בגדר תירוץ. פינלנד, מדינה עם המישה מיליון תושבים, ועם הרבה פחות יזמות מישראל, הביאה לכלכלה הגלובלית את נוקיה. לעוצמתה של נוקיה יש השפעה רבה על התפתחות המשק הפיני. אז מתי גם לנו תהיה טבע ישראלית נוספת או אף נוקיה?

רכים נוטים לראות בטבע, חברת התרופות הגרנית הגדולה בעולם, סוג של נוקיה ישראלית

אדי שלו

ארנה ברי

אלי ברקת

תצלום: דן קינן, ניר קינן

לית. גם אמרוקס וקומברס, המעסיקות עשרות אלפי עובדים בכל רחבי העולם הן חברות מובילות שוקים בעלות אוריינטציה ישראלית ברורה. אבל זהו בערך. בסופו של יום, ישראל, שעוצמתה בתחום הרעיונות מתגלה כפחות תחרותית בביצוע - שיעור התאגידים הבינלאומיים הקמים וצומחים כאן עם חוץ וביצוע לטווח ארוך - קטן. בישראל יש יזמים יותר